





# SOCIAL MEDIA EN JE CLIËNT

Social media kunnen de wereld van je cliënten enorm vergroten. Mits jouw cliënt in staat is er mee om te gaan. En mits jij daar bij voldoende vertrouwen geeft en je cliënt er bekend mee maakt. Niet iedere cliënt zal hetzelfde kunnen halen uit social media. Dat is heel erg persoonsgebonden en altijd maatwerk. Daarom is het goed om stil te staan bij wat jouw cliënt wel en niet aan kan.

## Wat zijn de mogelijkheden van je cliënt?

- Kan jouw cliënt informatie tot zich nemen, verwerken en erop reageren?
- Laat je cliënt zich snel van z'n stuk brengen of zijn z'n reacties beheerst?
- Is je cliënt online in staat tot sociale omgangsvormen en interactie?
- Vind je cliënt het leuk of juist heel spannend?
- Wat zijn reacties voor, tijdens en na het gebruik van social media?
- Passen social media in behandelplannen en aanpak van je cliënt?
- Dragen social media bij aan doelen voor je cliënt?
- Wat zijn reacties van anderen in de omgeving van je cliënt, van andere bewoners bijvoorbeeld?
- Hoe staat familie hier in?
- Als er ergens een probleem is, ben jij als begeleider in staat er bij te helpen? Wat ga je dan doen?

Bespreek dit met je cliënt, collega's en anderen wanneer je een op maat gesneden social media begeleidingsplan maakt voor je cliënt.



Hieronder zie je vier belangrijke aandachtspunten die je mee kan laten wegen in jouw beoordeling of jouw cliënt mogelijkheden heeft met social media.

## Begrip

Kan jouw cliënt overzien welke mechanismen spelen achter de social media platformen? Is hij/zij zich bewust van gemanipuleerde berichtgeving? Kan hij of zij het allemaal overzien en zelfstandig beoordelen?

## Gebruik

Is jouw cliënt in staat zelf apparaten te bedienen of moet er een aanpassing komen? Kan hij of zij zelf grenzen aangeven en hanteren in het gebruik? Kan je cliënt zelf beoordelen wat goed en niet goed is? Weet hij of zij welk platform waarvoor het meest geschikt is?

## Communicatie

Is je cliënt in staat informatie te vinden en te verwerken? Kan je cliënt zelf berichten plaatsen? Kan hij of zij meedoen in online netwerken, participeren dus?

## Strategie

Kan jouw cliënt naar het eigen gedrag kijken en is die zich bewust van eventuele gevolgen van het gebruik van social media (positief en negatief). Helpt het gebruik van social media om doelen te bereiken?

Over de vier kopjes hierboven kan je nog veel meer lezen in dit document:  
[https://www.mediawijzer.net/wp-content/uploads/sites/6/2013/07/Competenties\\_Model\\_.pdf](https://www.mediawijzer.net/wp-content/uploads/sites/6/2013/07/Competenties_Model_.pdf)

## Het kan! Er zijn mogelijkheden. En dan?

Na al deze afwegingen zie je mogelijkheden. Die zijn er waarschijnlijk ook. Maar dan? Wat zijn voor- en nadelen als je aan de slag gaat?

## Voordelen

Jouw cliënt kan met social media misschien wel dingen bereiken die je niet voor mogelijk hield.

Om wat te noemen:

- \* Social media en ICT kunnen de kwaliteit van leven van mensen met een verstandelijke beperking aanzienlijk vergroten.
- \* Het geeft meer eigen regie, mogelijkheden om deel te nemen aan de samenleving
- \* Invulling van vrije tijd.
- \* Het brengt de geregelde communicatie op afstand met familieleden, vrienden, mantelzorgers en verzorgenden voor hen binnen bereik
- \* Het voegt belangrijke functies toe aan hun arsenaal van handelingsmogelijkheden.
- \* Het draagt bij aan hun gevoel van eigenwaarde,
- \* Het geeft zinvolle bezigheid en
- \* Het brengt veel vreugde

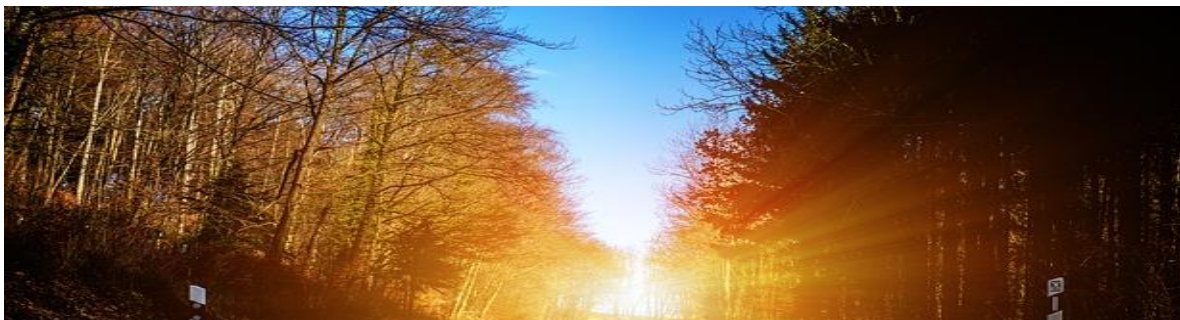
Bronnen: <http://www.sien.nl/pages/91/diginieuws> en <https://www.skipr.nl/blogs/id1768-help-mensen-met-verstandelijke-beperking-it-gebruiken.html>

## Doelen

Je kan van alles met social media. Er zijn platformen die laten zien wat er gebeurt (nieuws), om samen te werken, samen muziek te maken, video te maken, ervaringen te delen, steun bij elkaar te vinden foto's te plaatsen, snel contact te hebben, werk vinden, een date vinden, je hobby uit te voeren, enz.

Social media zijn zelden een doel op zich, maar vaker een middel om te komen tot.

Ze kunnen een verlengstuk zijn van activiteiten op de groep. Kijk eens of je social media een plek kan geven in activiteiten die je nu al doet met je cliënten. Dat kan bijvoorbeeld al simpel een video van een top-10 hit op YouTube zijn die je opzoekt, om even lekker te bewegen met elkaar.



## Nadelen of risico's

De kans op een misverstand is groot. Het grote nadeel is dat de communicatie via een scherm gaat en ook heel direct kan zijn. Je moet dus goed nuances kunnen inschatten. Voor je cliënt is dat misschien erg lastig. Voor jou zelf misschien ook wel? Daar hebben we namelijk allemaal last van, omdat je de lichaamstaal van de ander en de toon van de stem niet goed mee krijgt via dat scherm.

Er is een constante stroom informatie die over je heen komt. Je kan het gevoel hebt dat je ook alles moet lezen en zien. De FOMO, "Fear Of Missing Out," bang zijn om iets te missen. Over die stress is in de show van Paul de Leeuw een leuk liedje gemaakt:



Zoek op YouTube naar de video 'Het social media stress lied bij Paul!'  
Of klik op <https://youtu.be/77rzZXyEkwo>

De hele tijd online. We zijn met elkaar steeds meer en vaker online. Via je mobieltje ben je bijna de hele dag bereikbaar. Het is verslavend. In het onderwijs hebben ze daar best last van.



Kijk eens naar dit filmpje over voortdurend online zijn onder leerlingen in het voortgezet onderwijs. Zoek op Youtube naar 'sociale media killen jongeren' of klik op: <https://youtu.be/eHM9ofCHCzg>

Misschien herken je dit in jouw groep ook?  
Heb je regels om dit te beperken ingesteld?  
Weet iedereen ze nog of moet je ze opnieuw bespreken?

## Digitale kloof

Maatschappelijk gezien werkt het internet en social media ook een **digitale kloof** in de hand. In België hebben ze daar eens 8 profielen van gemaakt

- **Digitaal kansloos** - media-arme leefwereld, laag zelfvertrouwen en zelfbeeld
- **Hopeloos digibeet** - sociaal uitgesloten, meegaan moet maar lukt niet
- **Digitale vechter** - sterk gemotiveerd (maar strugglen), de digitale evolutie gaat te snel
- **Gemakkelijk digitaal** - sociaal ingesloten, krijgen en geven digitale ondersteuning
- **Digitale all-stars** - participeren in alle levensdomeinen, tekenen de krijtlijnen uit
- **Best wel goed digitaal** - anders dan hun peers, zeer hoge autonomie
- **Onverwachts digitaal uitgevallen** - zeer lage motivatie om digital media te gebruiken
- **Digitaal geheelonthouder** - media-arme levensstijl, komen voor in alle socio-economische groepen

Hoe zou jij jezelf indelen?

En je cliënt?

En je collega?

Bron: <https://mediawijs.be/dossiers/dossier-digitale-kansen-kansarme-groepen/8-profielen-digitale-ongelijkheden>



Nog een nadeel, we raken ontregeld. Door social media is de kans aanwezig dat nadelige effecten ontstaan op je dagelijkse bezigheden.

In 2015 heeft het CBS daar onderzoek naar gedaan en de uitkomsten waren niet flauw. Zo bleken meisjes meer nadelige effecten te ervaren dan jongens en werden prestaties op school er negatief door beïnvloed.

Lees het artikel in NRC:

<https://www.nrc.nl/nieuws/2015/11/20/helpt-jongeren-ervaart-negatieve-invloed-sociale-media-a1405590>

Meer kansen en risico's van social media en internet voor LVB-ers lees je in dit artikel:  
<https://www.mediawijsheid.nl/beperking/>

### Begeleiding? Hoe dan?

Pfff, dat is niet mis zeg! Van jou wordt gevraagd dat je cliënten kunt ondersteunen en adviseren in het gebruik van social media. Ga er maar aan staan! Maar hoe doe je dat? Gelukkig hoef je daar niet lang voor te zoeken. Hieronder vind je een aantal interessante bronnen die je zeker gaan helpen om jouw begeleiding succesvol te kunnen geven.

\* 10 tips voor begeleiders kan je downloaden van de site van Mediawijsheid.nl:  
<https://www.mediawijsheid.nl/extern/?url=https%3A%2F%2Fwww.mediawijzer.net%2Fwp-content%2Fuploads%2Fsites%2F6%2F2013%2F11%2Finternet10tipsvoorbegeleiders.pdf>

\* Een website met 10 andere tips voor begeleiders van de Tweetfabriek (Sonja is een collega van je):  
<https://www.detweetfabriek.nl/praten-over-internet-10-tips-voor-begeleiders-in-de-zorg>

\* En daar vind je ook dit te downloaden document: <https://www.detweetfabriek.nl/wp-content/uploads/2013/01/praten-over-internet.jpg> \

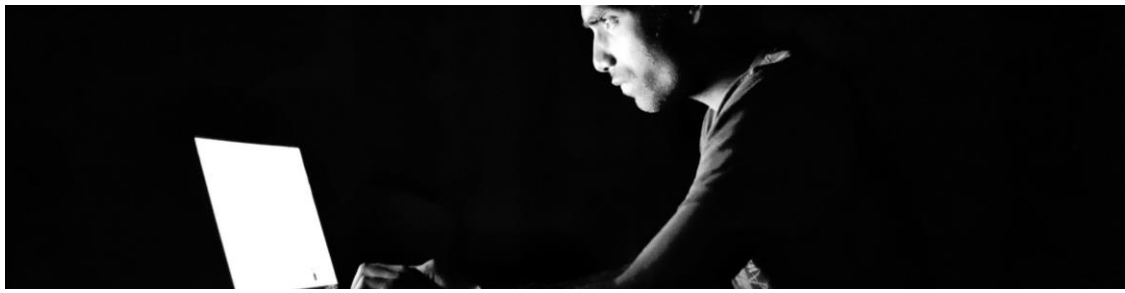
Maak een top 3 van de handigste tips.

Welke zijn voor jou in jouw werk het meest bruikbaar? Vinden je collega's dat ook?

1. ....
2. ....
3. ....

### Als het dan toch nog fout gaat ....

Mocht je nou weten hoe jij je cliënt kan ondersteunen bij en moet reageren op negatieve uitwassen van social media en internet, zoals cyberpesten, phishing of grooming? Kijk dan in het vervolg van deze training naar de modules die gaan over **veiligheid**. Daar gaan we nog uitgebreid bij stil staan.



Lees het document **'Beleid Samen Mediawijs'** van 's Heeren Loo door. Daarin staat wat de afspraken zijn rondom het social media beleid in de relatie tot cliënten. Dat geeft jou alle handvatten die je nodig hebt!

Dat document kun je downloaden op de portal of op [www.digitaal-vaardig.nl](http://www.digitaal-vaardig.nl) in de map social media/leesvoer.

Wat heb je er van geleerd?

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

